

Actualia beslag- en
executierecht

20.01.2022

Bart Volders

1

Overzicht

- ▣ **Back to basics**
- ▣ Nationaal beslagrecht - Capita selecta

2

Back to basics

- ▣ **Bewaarend beslag (roerend en onroerend)**
- ▣ Bewaarend derdenbeslag
- ▣ Uitvoerend beslag (roerend en onroerend)
- ▣ Sekwester en kantonnement

3

Bewaarend beslag: inleiding

- ▣ Algemene inleiding
- ▣ Zonder voorafgaandelijke machtiging
 - ▣ Artikel 1414 Ger. W.
 - ▣ Cass. 12 september 2019
- ▣ Met voorafgaandelijke machtiging: Voorwaarden?
 - ▣ Urgentie
 - ▣ Kwaliteit van de schuldvordering: bepaald + opeisbaar + vaststaand
 - ▣ Prima facie gegrondheid
- ▣ Bevoegde rechter?
 - ▣ Samenhang : Arrondrb. Luik 20 april 1989
 - ▣ Cass. 23 september 2019
 - ▣ Internationaal : 35bis Brussel Ibis V°

4

Bewarend beslag: urgentie?

- ❑ Spoedeisendheid?
- ❑ Artikel 1413 Ger.W.
 - ❑ Ernstig gevaar invordering
 - ❑ Concrete omstandigheden
 - ❑ Solvabiliteit schuldenaar
 - Cass. 18 februari 2016
 - Beslagr. Dendermonde 19 januari 2018
 - ❑ Hoegrootheid vermogen schuldenaar? Beslagrechter Oudenaarde (onuitg.): ja
- ❑ Bewijslast?
- ❑ Zonder rechterlijke machtiging?

Bewarend beslag: kwaliteit van de vordering?

- ❑ Bestaan van een schuldvordering
 - ❑ Quid Bewijsbeslag?
 - ❑ Gent 4 november 2013
- ❑ zeker + opeisbaar +vaststaand
 - ❑ *Prima facie* / marginaal
 - ❑ Cass. 24 februari 2017
 - ❑ Cass. 24 november 2016
 - ❑ Quid periodieke inkomsten, toekomstige vorderingen, voorwaardelijke vordering
- ❑ Vermijden wegmaken onroerend goed (projectontwikkeling)
 - ❑ Voorbeeld
 - ❑ Gent 19 februari 2008 : nee
 - ❑ Beslagrechter te Antwerpen: nee / ja?
 - ❑ Rol kortgedingrechter: bijkomende dwangsomveroordeling

Bewarend beslag: bederfbare goederen?

- ▣ Artikel 1421 Ger.W.: verkoop met toestemming beslagrechter
- ▣ Op verzoekschrift
 - ▣ Welke partij?
 - ▣ Welke goederen?
 - ▣ Risico? Schuldeiser – schuldenaar?

Bewarend beslag: vruchten?

- ▣ Bewarend roerend beslag: nee? (volgens Dirix)
- ▣ Bewarend derdenbeslag: ja? (volgens Dirix)
- ▣ Voorbeelden

Bewarend beslag: Duurtijd, verlenging en vorm

- ❑ 3 jaar
- ❑ Verlenging
 - ❑ Zolang het beslag nog lopende is
 - ❑ Beslagr. Gent 30 april 2013
 - ❑ Urgentie
 - ❑ *Automatische schorsing*
- ❑ Vorm
 - ❑ Verzoekschrift (1026 Ger. W.) + Titel(s), oorzaken en het bedrag (of de raming) (artikel 1422, 1° Ger W)
 - ❑ Geen voorafgaand bevel tot betaling
 - ❑ OG: Betekening (1 maand) + Overschrijving (8 dagen na betekening)

Back to basics

- ❑ Bewarend beslag (roerend en onroerend)
- ❑ **Bewarend derdenbeslag**
- ❑ Uitvoerend beslag (roerend en onroerend)
- ❑ Sekwester en kantonnement

Bewarend derdenbeslag

- ❑ Algemene inleiding
 - ❑ Ook in handen van een advocaat
 - ❑ Beslagr. Brussel 14 februari 1991
- ❑ Voorwaarden?
 - ❑ Urgentie
 - ❑ Kwaliteit van de schuldvordering: zeker + opeisbaar + vaststaand
 - ❑ Prima facie gegrondheid
- ❑ Vormen
 - ❑ Met rechterlijke machtiging
 - ❑ Zonder rechterlijke machtiging / op eigen gezag

Bewarend derdenbeslag

- ❑ Rechtsmiddel: Derdenverzet
- ❑ Duurtijd: 3 jaar
 - ❑ Hernieuwing
 - ❑ Schorsing
 - ❑ Brussel 14 december 1999
- ❑ Totaliteit van de onbeschikbaarheid
 - ❑ Cass. 13 november 2009
- ❑ Stuitende werking in de relatie SE – SN
 - ❑ Cass. 25 oktober 2013
- ❑ Verklaring derde-beslagene (*infra*)
- ❑ Aansprakelijkheid (*infra*)

Back to basics

- ❑ Bewarend beslag (roerend en onroerend)
- ❑ Derdenbeslag
- ❑ **Uitvoerend beslag (roerend en onroerend)**
- ❑ Sekwester en kantonnement

Uitvoerend beslag: inleiding

- ❑ Algemene inleiding
- ❑ Voorwaarden?
 - ❑ Uitvoerbare titel
 - ❑ Bestaan (en regelmatig zijn)
 - ❑ Cass. 25 januari 2018
 - ❑ Cass. 8 februari 2019
 - ❑ Kwaliteit van de schuldvordering: (bestaan+) zekere + opeisbaar + vaststaand
 - ❑ Rb. Gent 18 februari 2014
- ❑ Betekening van de titel

Uitvoerend beslag: Bevel tot betaling

- Bevel tot betaling
 - URB: 1 dag
 - UOB: 15 dagen
 - Stuitende werking
 - Geen onbeschikbaarheid tot gevolg

- Geldigheidsduur van het bevel
 - URB: 10 jaar
 - UOB: 6 maanden

Uitvoerend beslag: Roerend

- Beslag
 - Procedure 1501 e.v. Ger. W.
 - Bijstand getuige vereist
 - Kan buiten de woonplaats om en bij een derde ⇔
rechtelijke machtiging nodig
 - Omschrijving van de goederen

- De verkoop
 - Min. Termijn: 1 maand tussen betekening PV van
beslaglegging en verkoop
 - Bekendmaking: Min. 3 werkdagen van tevoren
 - Minnelijk

Uitvoerend beslag: Onroerend

- ❑ Beslag
 - ❑ Procedure 1560 e.v. Ger. W.
 - ❑ Voorafgaandelijke overschrijving van het bevel ?
 - ❑ Vermelding van het in beslag genomen goed
 - ❑ Overschrijving beslagexploot: 15 dagen
- ❑ Verzoek tot aanstelling notaris
 - ❑ Één maand
 - ❑ Cass. 7 september 2017
- ❑ De verkoop
 - ❑ Beschikking tot aanstelling vermeldt uit de hand of openbaar
 - ❑ Uit de hand (1580bis – 1580ter Ger.W.)
 - ❑ Cass. 7 december 2020
 - ❑ Openbaar (1581 e.v. Ger. W.)
 - ❑ 15 dagen voor aanvang biedingen betekening aan schuldenaar en belanghebbende derden (schuldeisers, kopers,...)

Back to basics

- ❑ Bewarend beslag (roerend en onroerend)
- ❑ Derdenbeslag
- ❑ Uitvoerend beslag (roerend en onroerend)
- ❑ **Sekwester en kantonnement**

Sekwester & Kantonnement

- ▣ **Wettelijk sekwester**
- ▣ Kantonnement

Wettelijk sekwester

- ▣ Bewarend beslag grijpt niet in op de "feitelijke macht" van de schuldenaar over de beslagen goederen
 - ▣ Probleem:
 - ▣ mogelijkheid onttrekking aan beslag
 - ▣ dreiging van beschadiging
 - ▣ Voorbeelden:
 - ▣ Luchtvaart
 - ▣ Scheepvaart
 - ▣ Diamant- & juwelenhandel

Wettelijk sekwester

- ▣ Oplossing: wettelijk sekwester
 - ▣ Wat:
 - ▣ Bevoegde rechter:
 - ▣ Vrederechter?
 - ▣ Beslagrechter?
 - ▣ Voorzitter rechtbank EA / Kh.?

Sekwester & Kantonnement

- ▣ Wettelijk sekwester
- ▣ **Kantonnement**

Kantonnement

- ❑ Absoluut recht voor de schuldenaar
 - ❑ Geen afstand van recht
 - ❑ Geen erkenning van schuld
 - ❑ Rechtstreeks bij instrumenterende gerechtsdeurwaarder
 - ❑ Kan uitgesloten worden door de rechter
 - ❑ Brussel 15 juni 2020
- ❑ Bewarend: Oorzaak
 - ❑ Bevrijdt het beslagene
 - ❑ Heft de onbeschikbaarheid op
 - ❑ Zakelijke subrogatie
 - ❑ Geen bevrijdende (voorwaardelijke) betaling (interessen)
- ❑ Bewarend onder derden : Voorwerp
 - ❑ 1407 Ger. W. - verzoekschrift

Kantonnement

- ❑ Uitvoerend: Oorzaak
 - ❑ Verhindert de uitvoering en/of bevrijdt het beslagene
 - ❑ Kosten ten laste van de schuldenaar
 - ❑ Uitsluiting door rechter mogelijk
 - ❑ Stopt interesten wel
- ❑ Uitvoerend onder derden : Voorwerp
 - ❑ Geldt niet als voorwaardelijke betaling
 - ❑ 1407 Ger. W. – verzoekschrift
- ❑ Minnelijk:
 - ❑ Geldt als voorwaardelijke betaling voor zover de aanspraak overeind blijft voor de rechter

Overzicht

- ❑ Back to basics
- ❑ **Nationaal beslagrecht - Capita selecta**

25

Capita selecta

- ❑ Back to basics
- ❑ **Nationaal beslagrecht - Capita selecta**
 - ❑ **Gewoon schuldenaarsverklaring**
 - ❑ Aansprakelijkheid
 - ❑ Revindicatie in het beslagrecht
 - ❑ Verbreking in cassatie
 - ❑ Zaakvervangning
 - ❑ Beslag tot terugvordering
 - ❑ Voorlopige uitvoerbaarheid

26

Bewarend beslag: gewoon schuldenaarsverklaring?

- ❑ Bewarend beslag onder derden
- ❑ Artikel 1452 Ger.W.: derde moet binnen 15 dagen na beslag opgave doen van sommen en zaken die het voorwerp uitmaken van het beslag
- ❑ Welke opgave?
 - ❑ Oorzaken en het bedrag van de schuld, de dag van haar opeisbaarheid en haar modaliteiten
 - ❑ Bevestiging of derde-beslagene al dan niet schuldenaar is van de beslagene
 - ❑ Opgave van event. andere beslagnemingen waarvan derde kennis heeft.

arcas
law

27

Bewarend beslag: gewoon schuldenaarsverklaring?

- ❑ Laattijdigheid?
- ❑ Onvolledig?
- ❑ Sanctie?
 - ❑ Artikel 1456 Ger. W.: gewoon schuldenaarsverklaring
 - ❑ Resultaatsverbintenis?
 - ❑ Cass. 21 april 2017
 - ❑ Contra: Cass. 11 mei 2015
 - ❑ Mogelijkheid matiging door beslagrechter? / Overstijging?
 - ❑ Cass. 4 juni 2018
 - ❑ Cass. 21 april 2017
 - ❑ Bergen 22 februari 2019

arcas
law

28

Capita selecta

- ❑ Back to basics
- ❑ **Nationaal beslagrecht - Capita selecta**
 - ❑ Gewoon schuldenaarsverklaring
 - ❑ **Aansprakelijkheid**
 - ❑ Revindicatie in het beslagrecht
 - ❑ Verbreking in cassatie
 - ❑ Zaakvervanging
 - ❑ Beslag tot terugvordering
 - ❑ Voorlopige uitvoerbaarheid

Bewarend beslag: aansprakelijkheidsrisico?

- ❑ Toepassing leer "rechtsmisbruik"
- ❑ Voorbeelden:
 - ❑ Beïnvloeden lopende discussie: Cass. 28 september 2018
 - ❑ Geen urgentie
- ❑ Welke schadevergoeding?
 - ❑ In geld
 - ❑ Matigen van uitoefening van het recht tot normale gebruik: Cass. 19 december 2019
- ❑ Aansprakelijkheidsrisico gerechtsdeurwaarder?
 - ❑ Lasthebber: contractuele aansprakelijkheid?
 - ❑ Welke goederen in beslag nemen?
 - ❑ Hof van Beroep Brussel: zorgvuldigheidsnorm

Capita selecta

- ❑ Back to basics
- ❑ **Nationaal beslagrecht - Capita selecta**
 - ❑ Gewoon schuldenaarsverklaring
 - ❑ Aansprakelijkheid
 - ❑ **Revindicatie in het beslagrecht**
 - ❑ Verbreking in cassatie
 - ❑ Zaakvervanging
 - ❑ Beslag tot terugvordering
 - ❑ Voorlopige uitvoerbaarheid

31

Revindicatie

- ❑ Uitgangspunt: schuldeisers kunnen in principe enkel goederen onder beslag leggen die in eigendom toebehoren aan hun schuldenaar
- ❑ Rechten derden?
 - ❑ Eigenaar / mede-eigenaar
 - ❑ Verhuurder
 - ❑ Leasinggever
 - ❑ ...

32

Revindicatie

- ▣ Welke goederen?
 - ▣ Speciesgoederen
 - ▣ Soortgoederen?
 - ▣ Schuldvorderingen?
 - ▣ Voorbeelden

Revindicatie

- ▣ Procedure?
 - ▣ Wie kan instellen?
 - ▣ Bevoegde rechter?
 - ▣ Partijen en onsplitsbaar karakter
 - ▣ Voorbeelden

Revindicatie

- ▣ Zoals in kort geding
 - ▣ Betekenis?
 - ▣ Bewijs met alle middelen van recht
 - ▣ Antwerpen 6 januari 2020
 - ▣ Nietigheid van de dagvaarding: kenmerken en draagwijdte / in limine litis
 - ▣ Voorbeelden

Revindicatie

- ▣ Toepassing buitenlands recht
 - ▣ Probleem
 - ▣ Artikel 15 WIPR

Capita selecta

- ❑ Back to basics
- ❑ **Nationaal beslagrecht - Capita selecta**
 - ❑ Gewoon schuldenaarsverklaring
 - ❑ Aansprakelijkheid
 - ❑ Revindicatie in het beslagrecht
 - ❑ **Verbreking in cassatie**
 - ❑ Zaakvervangning
 - ❑ Beslag tot terugvordering
 - ❑ Voorlopige uitvoerbaarheid

Verbreking in cassatie

- ❑ Verbreking van het arrest van het hof van beroep in cassatie?
 - ❑ Gevolg: restitutieverplichting
 - ❑ Toepassing risicoaansprakelijkheid

Verbreking in cassatie

- ▣ Doorwerking tot het vonnis van de eerste rechter?

Capita selecta

- ▣ Back to basics
- ▣ **Nationaal beslagrecht - Capita selecta**
 - ▣ Gewoon schuldenaarsverklaring
 - ▣ Aansprakelijkheid
 - ▣ Revindicatie in het beslagrecht
 - ▣ Verbreking in cassatie
 - ▣ **Zaakvervangning**
 - ▣ Beslag tot terugvordering
 - ▣ Voorlopige uitvoerbaarheid

Zaakvervanging / substitutie

- ▣ Begrip?
- ▣ Publiekrechtelijke rechtspersonen (artikel 1412bis Ger.W.)
- ▣ Andere toepassingsgevallen?
 - ▣ Voorraden
 - ▣ Revindicatie
 - ▣ Rechtsmisbruik bij weigering?

Capita selecta

- ▣ Back to basics
- ▣ **Nationaal beslagrecht - Capita selecta**
 - ▣ Gewoon schuldenaarsverklaring
 - ▣ Aansprakelijkheid
 - ▣ Revindicatie in het beslagrecht
 - ▣ Verbreking in cassatie
 - ▣ Zaakvervanging
 - ▣ **Beslag tot terugvordering**
 - ▣ Voorlopige uitvoerbaarheid

Beslag tot terugvordering

- Geschillen omtrent de eigendom, het bezit of de detentie van lichamelijk roerende goederen
- Beslaglegger moet niet beschikken over een "schuldvordering"
- Vergelijking "revindicatie"?

Beslag tot terugvordering

- Gevolg: lopende de discussie over het eigendomsrecht, het bezit of de detentie de goederen onder de hand komen van het gerecht
 - Opgelet: Dit is juridische fictie – nood aan bijkomende maatregelen?
- Tot wanneer geldt het beslag tot terugvordering?
- Verhouding met bodemprocedure?

Beslag tot terugvordering

- Procedure van beslag tot terugvordering sluit aan bij procedureverloop van het bewarend beslag
 - Prima facie beoordeling van de gegrondheid
 - Beoordeling van de urgentie
 - Wijze van inleiden en bevoegde rechter

Capita selecta

- ▣ Back to basics
- ▣ **Nationaal beslagrecht - Capita selecta**
 - ▣ Gewoon schuldenaarsverklaring
 - ▣ Aansprakelijkheid
 - ▣ Revindicatie in het beslagrecht
 - ▣ Verbreking in cassatie
 - ▣ Zaakvervanging
 - ▣ Beslag tot terugvordering
 - ▣ **Voorlopige uitvoerbaarheid**

Voorlopige uitvoerbaarheid

- ▣ Artikelen 1397 en 1496 Ger.W.
- ▣ Gewijzigd onder Potpourri I en V
- ▣ Volgende situaties zijn denkbaar
 - ▣ Cass. 3 mei 2018
 - ▣ Cass. 16 maart 2017

Vragen?